

Nr grupy:		Data:
Nr ćwiczenia: 7	Temat ćwiczenia: Konfiguracja gwiazda-trójkąt	Ocena:

Cel ćwiczenia:

Celem ćwiczenia jest sprawdzenie konfiguracji gwiazda-trójkąt połączenia oporników.

Wiadomości teoretyczne:

I prawo Kirchhoffa:

W każdym węźle obwodu elektrycznego algebraiczna suma prądów jest równa 0.

$$\sum_{k=1}^n I_k = 0$$

II prawo Kirchhoffa przedstawia definicja:

W zamkniętym obwodzie elektrycznym (oczku) suma algebraicznych sił elektromotorycznych równa się sumie algebraicznej spadków napięć na poszczególnych rezystancjach odbiornikowych.

$$\sum_{k=1}^{k=n} (E_k) = \sum_{k=1}^{k=n} (I_k \cdot R_k)$$

Obliczanie oporu zastępczego oporników połączonych szeregowo i równolegle.

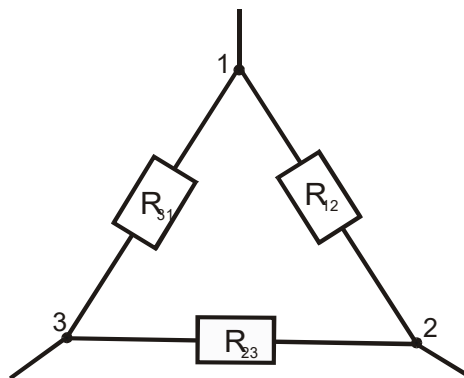
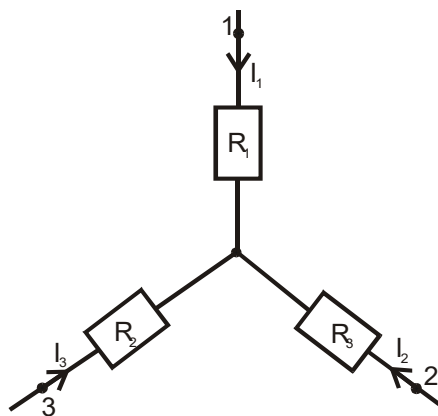
Opór zastępczy n oporników połączonych szeregowo wynosi

$$R = \sum_{k=1}^n R_k$$

N oporników połączonych równolegle można zastąpić jednym opornikiem zgodnie ze wzorem:

$$\frac{1}{R} = \sum_{k=1}^n \frac{1}{R_k}.$$

Klasyczne metody transfiguracji – przekształcenie pasywnego trójkąta w równoważną gwiazdę oraz pasywnej gwiazdy w równoważny trójkąt.

Schemat połączenia oporników:

Gwiazda

Trójkąt

Znając opory trójkąta R_{12} , R_{23} , R_{31} możemy obliczyć opory równoważnej gwiazdy ze wzorów:

$$R_1 = \frac{R_{12}R_{31}}{R_{12} + R_{23} + R_{31}}$$

$$R_2 = \frac{R_{12}R_{23}}{R_{12} + R_{23} + R_{31}}$$

$$R_3 = \frac{R_{23}R_{31}}{R_{12} + R_{23} + R_{31}}$$

Oraz znając opory gwiazdy R_1 , R_2 , R_3 możemy obliczyć opory równoważnego trójkąta:

$$R_{12} = R_1 + R_2 + \frac{R_1 R_2}{R_3}$$

$$R_{23} = R_2 + R_3 + \frac{R_2 R_3}{R_1}$$

$$R_{13} = R_1 + R_3 + \frac{R_1 R_3}{R_2}$$

Część praktyczna:

Przyrządy:

Woltomierz, amperomierz – miernik uniwersalny analogowy, multimetr cyfrowy.

Uwaga:

Wartość napięcia zasilającego dobrać tak, aby wskazania przyrządów były zbliżone do maksymalnych wartości dobranego zakresu pomiarowego.

W czasie pomiarów zwrócić szczególną uwagę na sposób dołączania woltomierza. Zacisk przyrządu oznaczony „+” powinien być połączony z punktem obwodu o wyższym potencjale.

Zestawić układ pomiarowy według schematu:

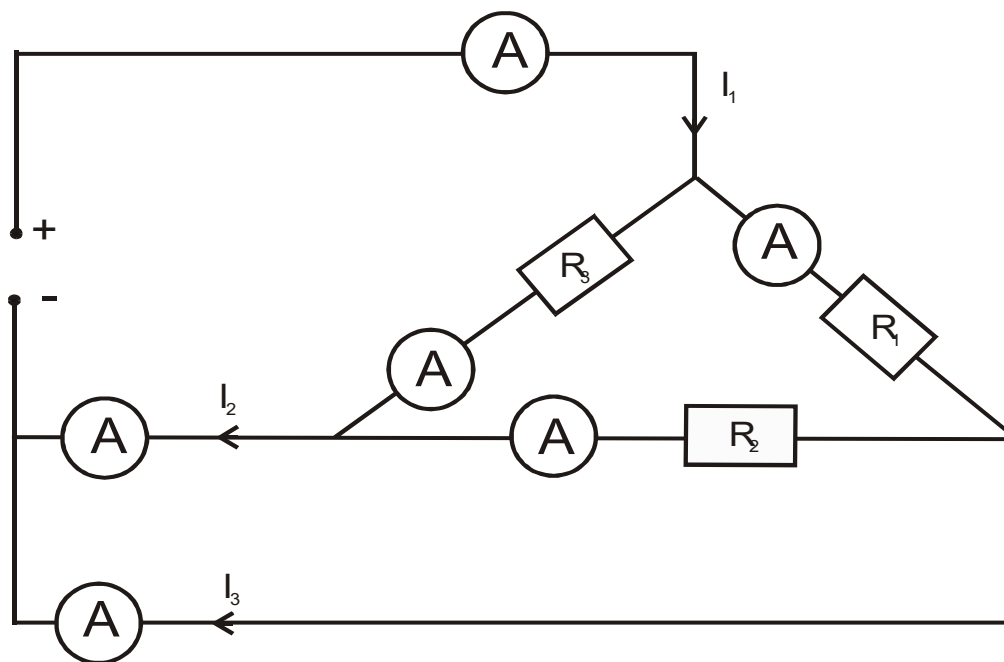
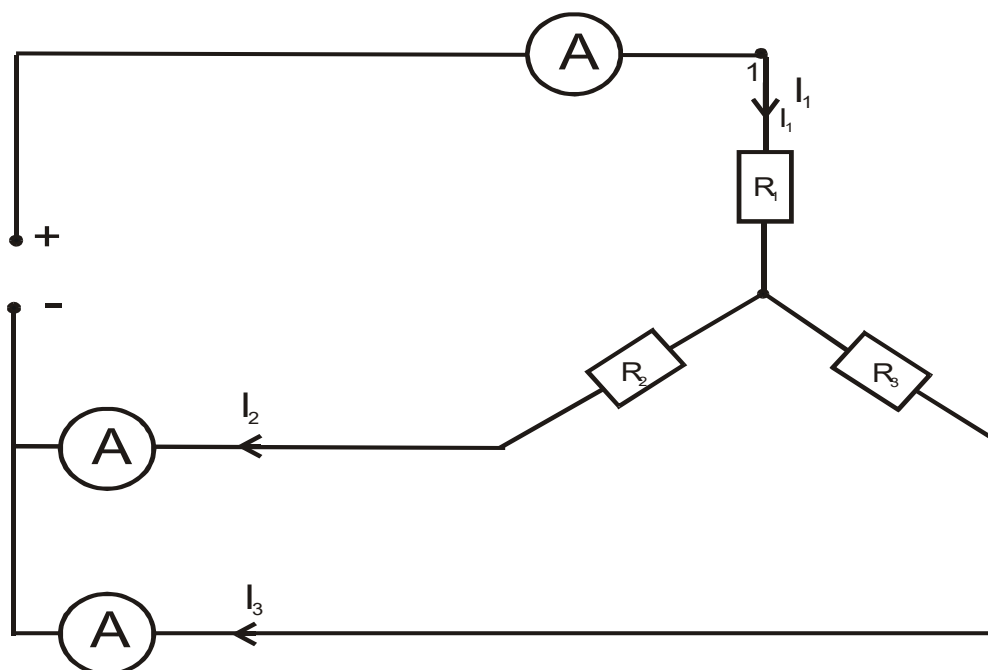

Tabela pomiarów.

Lp.	U_Z	I_1	I_2	I_3	R_Z
	V	A	A	A	Ω
1					
2					

Obliczenia R_Z :

Lp.	U_z	I_1	I_2	I_3	R_z
	V	A	A	A	Ω
1					
2					

Pomiary należy dokonać dwukrotnie, przy różnych wartościach rezystorów R_1, R_2, R_3 . Dokonaj również obliczenia R_z – rezystancji zastępczej odbiorników (można skorzystać z prawa Ohma).

Obliczenia R_z :

Wnioski i uwagi z ćwiczenia: